

Pirate Treasure

KOSMOS

Aj, aj, kapten!
— Vi lättar ankar!

Impressum

0718618 AN 121021-DE / Master_1657888
© 2020 Franckh-Kosmos Verlags-GmbH & Co. KG, Pfizerstraße 5-7, 70184 Stuttgart, DE, Telefon: +49(0) 711 2191-343
This kit, including all the parts thereof, is protected by copyright. Any use outside the restrictions imposed by the copyright law, without permission from the publisher, is prohibited and may incur a penalty. This particularly applies to copies, translations, microfilming and storing and processing in electronic systems, networks and media. We cannot guarantee that all the information in this kit is free of intellectual property rights.

Projektleddning och text: Dr. Mark Bachofer. Designkoncept och layoutinstruktioner: Atelier Bea Klenk, Berlin
Foton: Jaimie Duplass & beror fälla klistermärken © Fotolia); Asse (under vatten), Fer Gregory (skattkista), Maryna M och Showcake (sand), (alla dessa © shutterstock), Theodore Scott (mynt Whydah) Flickr CC-BY-SA 2.0; Akinne (gravraster), Orem (Jolly Roger höger), båda Wikipedia CC-BY-SA 3.0; Hispaloa (mynt), Kostja Goloborodow (skelettfynd), båda Wikipedia CC-BY-SA 4.0; Emanuel Bowen (Karibienkarta 1767), JLG Ferris (målning Svartskägg 1920), Open Clipart Gallery (Jolly Roger vänster), de 3 föregående Wikipedia fri användning; US AirForce (sätt), fri användning
Illustrationer: F. Werth, Horb

Designkoncept och örpäckningslayout: Peter Schmidt Group, Hamburg

Utgivaren har försökt hitta ägarna till bildrättigheterna för alla bilder som används. Om en bildrättsinnehavare inte har beaktats i enskilda fall uppmanas denne att bevisa sina bildrättigheter till förläggaren, så att en sedvanlig avgift kan betalas.

Med reservation för tekniska ändringar
Tryckt i Thailand / Imprimé en Thaïlande

Innehåll

- 1 Utgrävningsblock med dold skatt:
  - A Två mynt (metall)
  - B Stor döskallepärla (plast)
  - C Två små vita pärlor (plast)
  - D Fem ädelstenar (plast)
- 2 Hammare
- 3 Mejsel
- 4 Svamp
- 5 Snöre

— Har du frågor?

Vår kundtjänst hjälper dig gärna vidare.
info@spilbraet.dk

Till föräldrar!

Var gärna bredvid till barn när piratskatten grävs ut. Följ, uppmuntra och stötta barnet. Läs instruktionerna tillsammans och följ dem innan experimentet börjar. Se också till att små barn inte kommer åt några delar av lådan, särskilt de gipsdelar som blir kvar efter utgrävningen. Du kan kasta dessa som hushållsavfall.

— SÄKERHETSINSTRUKTIONER

WARNING! Inte lämpligt för barn under 7 år. Används under övervakning av en vuxen. Läs instruktionerna före användning, följ dem och behåll dem för referens. Enskilda delar i denna låda innehåller vassa spetsar. Skada dig inte!

WARNING! Inte lämpligt för barn under 3 år. Kvävningrisk med snöret och små delar kan sväljas eller fastna i halsen.

Följ instruktionerna noggrant under tiden du gräver. Håll små barn och djur borta från experimentområdet. Ät eller drick inte vid experimentområdet. Arbeta långsamt med gipsblocket när det är fuktigt för att undvika flisor och damm. Få inte gipsmaterialet i munnen eller ögonen. Rengör all utrustning samt arbetsområdet efter användning. Tvätta händerna noggrant efter att ha genomfört experimentet!

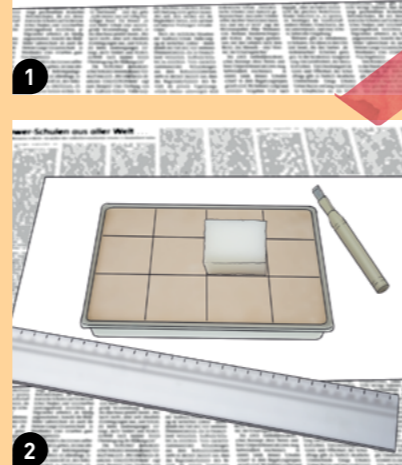
Behåll förpackningar och instruktioner, eftersom de innehåller viktig information.

— GRÄVA UT

1. Förbered först en lämplig arbetsplats. Bäst är en plats där det inte gör något om några gipssmulor eller droppar vatten kommer bredvid arbetsytan. Du bör ha tillräckligt med utrymme på en stadig, okänslig bordsskiva. Lägg tidningar på bordet för att skydda bordsskivan. Lägg utgrävningsblocket, svampen, verktyget och en skål med vatten på bordet. Du behöver också en liten linjal.

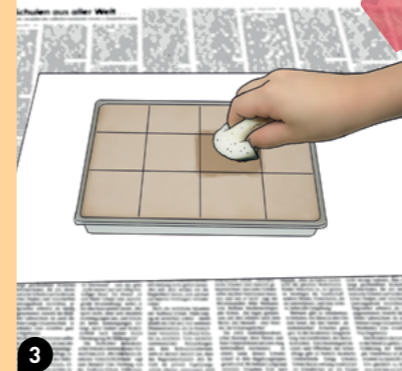

2. Arbeta som en riktig arkeolog när du gräver! (Du är en forskare som studerar forntida lämningar.) Dela upp din upptäcktsplats i sökkvadrater. För att göra detta, lägg den torra svampen på gipsblocket. Rista ett rutnät på ytan av gipsblocket med hjälp av linjalen och mejseln. Varje ruta ska vara ungefär lika stor som svampen.

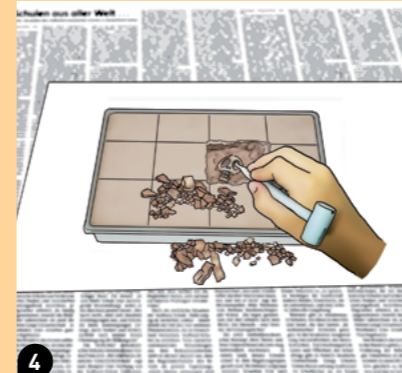

— GRÄVA UT

3. Välj nu en sökfyrkant och börja gräva ut. Blöt först svampen i vatten i skålen med vatten. Placera den sedan på fyrkanten och pressa försiktigt ut vatten.

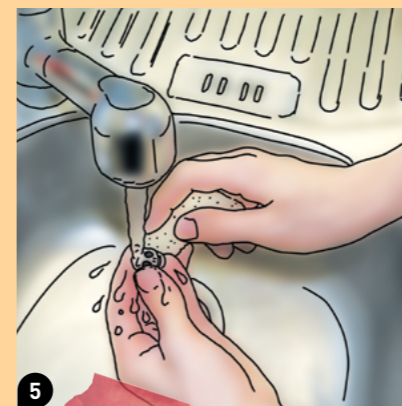

4. Gipset på sökfyrkanten blir mycket mjukt av vattnet och du kan nu skrapa bort ytan med hjälp av mejseln. I något hårdare områden kan du använda en hammare och mejsel för att fortsätta gräva försiktigt. Gräv särskilt varsamt runt ett fynd. Du kan behöva fukta lager av gips igen med svampen.

5. Gör sedan samma sak som i första kvadraten i de andra sökkvadraterna, steg för steg, tills du har hittat alla skatter.

6. När du har grävt upp alla skatter behöver du få bort gipsrester från dem. Håll varje skatt under en kran med rinnande vatten och rengör dem. Det är bäst att sätta i proppen i handfatet, så att du inte tappar några små delar. Slutligen, torka dina fynd med lite hushållspapper.

När du grävt fram och tvättat din skatt bör du tvätta händerna noggrant och rengöra ditt arbetsområde. Släng tidningen och gipsrester som hushållsavfall.

UPPFÖLJNING

Varför söka i rutor?

— Arkeologer delar ofta upp sina fyndplatser i SÖKKVADRATER för att kunna hålla koll på den exakta platsen för varje fynd. Detta hjälper när de senare sätter ihop OLIKA DELAR av ett fynd eller skapa teorier om hur fynden använts.

Hitta små delar

FÖR ATT INTE MISSA ENS DE MINSTA FYNDEN SOM ÄR DOLDA I SAND OCH MARK SIKTAS (SILAS) OCH UNDERSÖKS AVEN ALLT "AVFALL" I EN ARKEOLOGISK UTGRÄVNING. NATURLIGTVIS BEHÖVER DU INTE GÖRA DET MED DIN UTGRÄVNING. JÄMFÖR BARA DINA FYND MED INNEHÅLLSLISTAN FÖR DENNA LÅDA.

UNDERVATTENS-ARKEOLOGI

— I arkeologi på havsbotten letar forskare efter förlista skepp och de föremål som fortfarande finns i vraken. En riktig piratskatt hittades på piratfartyget "Whydah", som sjönk på Cape Cod utanför den amerikanska kusten.

Gravar och skelett

— Arkeologiska utgrävningar med DELAR AV MÄNNISKOR som skallar eller ben är särskilt spännande. Ofta är dessa platser gravar och arkeologer kan hitta föremål som lämnades med de döda i GRAVEN. Ibland stöter de också på ett historiskt brott och kan hitta vapen, verktyg eller andra saker som berättar en HISTORIA OM DE DÖDA.

Wow!
— En skatt!

— INSTRUKTIONER FÖR ATT FLÄTA ETT NYCKELBAND

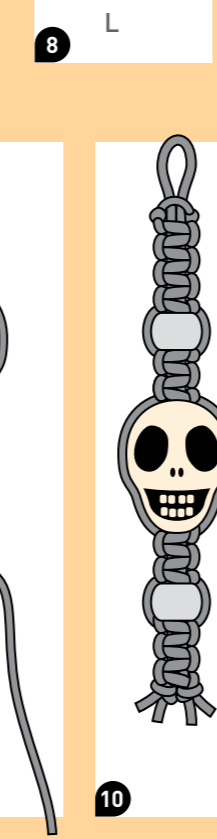
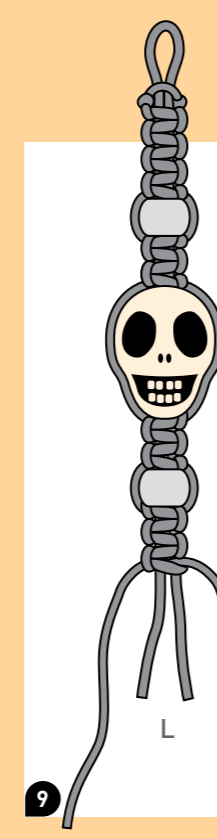
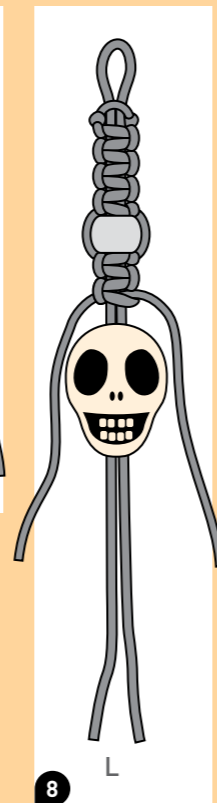
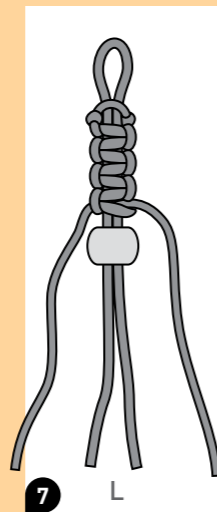
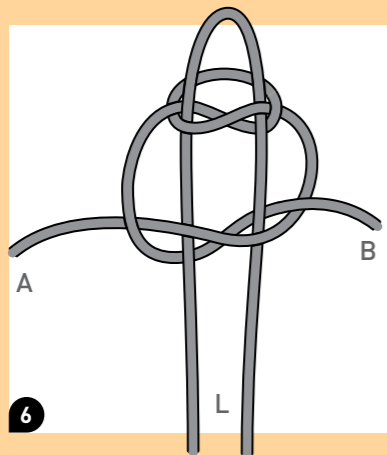
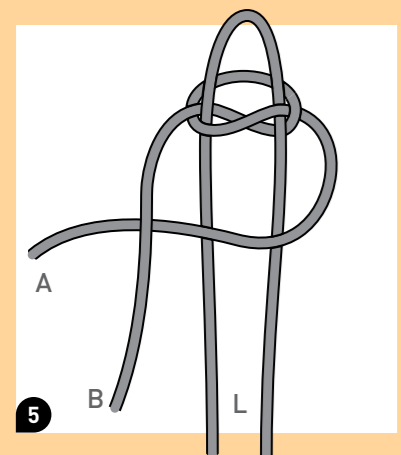
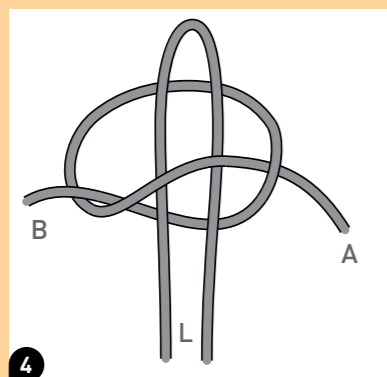
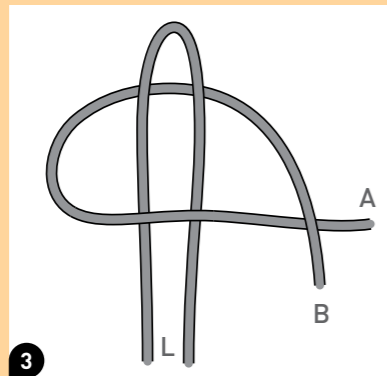
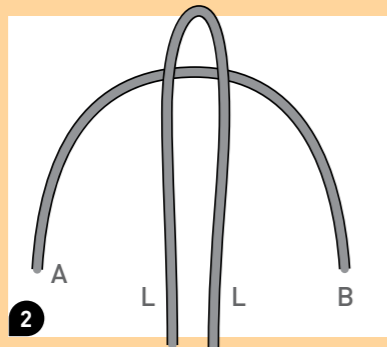
— Lär dig vävknutar och fläta en cool nyckelring med pärlorna.

Du behöver

- Snöre
- 2 små vita pärlor
- Stor döskallepärla
- Sax
- Linjal

Så gör du

- Mät upp 25 cm av snöret och klipp av med saxen.
- Den korta snörbiten blir ledsnöret (L) och den längre blir knytnöret med ändarna A och B. Lägg snörena rakt framför dig, enligt bilden. Ögla som bildas av ledsnöret kan till exempel användas för att hänga upp nyckelringen.
- För nu A över ledsnöret och under B.
- Därefter för du B under de ledsnöret och genom ögla på vänster sida, underifrån. Dra lätt i båda ändarna. Ändarna A och B har nu bytt sidor.
- Därefter för du A från höger över ledsnöret och under B.
- B förs så under ledsnöret och genom ögla bildad av A, underifrån. Dra i A och B. Din första vävknut är klar!

- Gör nu en till vävknut genom att upprepa steg 3 till 6. Sedan trär du den första vita pärlan på båda tamparna av styrsnöret. Fortsätt knyta med knytnöret på andra sidan pärlan.
- Nu följer ytterligare två vävknutar. Sedan trär du på döskallepärlan.
- Sedan gör du två vävknutar till, följt av den andra vita pärlan, och sedan två vävknutar.
- Knýt nu ändarna på A och B och skär av snöret som blir över. Be sedan en vuxen att försiktigt smälta ändarna på snöret med en tändare, så att de inte går upp.

VARNING! Steg 10 ska du bara göra med hjälp av en vuxen!

Häftigt!

— Och så här ser din färdiga nyckelring ut!

UPPFÖLJNING

Skattöar

— För att sälja eller gömma sitt byte, mestadels handelsvaror eller skatter, styrde piraterna ofta mot öar. De var särskilt aktiva i KARIBIEN, ett örike i Centralamerika, där det seglade ett stort antal fartyg på väg mellan den "nya världen" (Amerika) och Europa. Om piraterna var KAPARE gick de förstas mot en hamn tillhörde deras kung. Men om de var tvungna att gömma sig valde de också mindre öar, som ofta var obebodda. Man tror att många piratskatter fortfarande finns kvar på sådana öar, eller i vrak som sjunkit.

Pirater

— Sjörovare eller pirater är främst kända från **segelfartygens tid**. De kapade utländska fartyg på öppet hav och stal last, handelsvaror och skatter. Detta ansågs inte alltid vara ett brott, eftersom vissa pirater hade ett "tillstånd", ett så kallat **kaparbrev**, där en kung tillät dem att plundra andra länders fartyg. Sådana pirater kallas ofta **kapare eller fribytare**.
Välkända piratkaptener är Henry Morgan, Francis Drake och Edward Teach, som kallades **Blackbeard** (Svartskägg).

MYNT OCH SKATTER

— Den som tänker på piratskatter tänker vanligtvis på kistor fyllda med smycken, ädelstenar och mynt. Vid tidpunkten för piraternas fanns det många olika **GULD- OCH SILVERMYNT**. Bilder av huvuden på drottningar eller kungar stämplades ofta på dem, eller vapensköldar, symboler eller texter. Bara mycket sällan kan man hitta siffror som på dagens mynt, som berättar myntets värde. Guld- eller silvermynten fick i stället för det mesta sitt värde från hur mycket ädelmetall de innehöll. I denna låda finns du kopior av portugisiska mynt från pirattiden.

Ohej!

— Kapten, vi har hittat den!

VISSTE DU? ...?

— Piraterna hade alltid en piratflagga när de attackerade ett annat fartyg. Dessa flaggor var ofta svarta, ibland röda och mestadels med döskallar, vapen eller skelett på. Många piratkaptener hade sina egna flaggor. Dessa piratflaggor kallas **Jolly Roger** (vilket betyder "Glada Roger"). Man vet inte varför – men kanske för att dödsfallen alltid ser ut att skratta... Ett annat namn är **Black Jack** ("Svart flagga"), eftersom den är svart jämfört med den brittiska flaggan, kallad "Union Jack".

